

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@shop-den Haag.nl>

Verzonden: dinsdag 7 april 2026 17:03

CC: EK-SEC <ek-secretariaat@eerstekamer.nl>

Onderwerp: Bijdrage SHOP voor plenaire behandeling Asielnoodmaatregelenwet 14 april

U ontvangt niet vaak e-mail van info@shop-den Haag.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Hierbij deel ik met u de bijdrage van SHOP t.b.v. de plenaire behandeling van de Asielnoodmaatregelenwet en de Novelle aanpassing strafbaarstelling illegaal verblijf van dinsdag 14 april. Het betreft een reactie van SHOP op het voorstel om illegaal verblijf strafbaar te stellen.

Met vriendelijke groeten,

Met vriendelijke groeten,

Drs M. Scali (zij/haar)

Directeur-bestuurder

The logo for SHOP, consisting of the word "SHOP" in a bold, red, sans-serif font, followed by a red slash mark.

SHOP / Van de Spiegelstraat 9 / 2518 ES Den Haag

T +31 (0)70 - 361 47 47 / M 5.1.2.e

[website](#) / [facebook](#) / [linkedin](#)

SHOP heeft een [anbi-status](#), [doneer nu!](#)

Dit bericht (met bijlagen) is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie kan SHOP geen aansprakelijkheid aanvaarden, evenmin kunnen aan de inhoud van dit bericht rechten worden ontleend. De inhoud van dit bericht (met bijlagen) kan vertrouwelijke informatie bevatten en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde van dit bericht. Indien u niet de beoogde ontvanger van dit bericht bent, verzoekt SHOP u dit bericht te verwijderen, eventuele bijlagen niet te openen en wijst SHOP u op de onrechtmatigheid van het gebruiken, kopiëren of verspreiden van de inhoud van dit bericht (met bijlagen).

Aan: De leden van de Eerste Kamer

Van: SHOP

Kenmerk: 2026.01.ms

Betreft: Bijdrage plenaire behandeling Asielnoodmaatregelenwet

Datum: 7 april 2026

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Als SHOP willen we onze zorgen uiten met betrekking tot de strafbaarstelling van illegaal verblijf. SHOP is een regionaal kennis- en expertisecentrum gevestigd in Den Haag op de beleidsterreinen sekswerk en bestrijding mensenhandel (o.a. seksuele, criminele en arbeidsuitbuiting). SHOP werkt vanuit een mensenrechtenbenadering en biedt al ruim 20 jaar hulp- en dienstverlening en opvang aan (ex)sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel.

Negatieve gevolgen strafbaarstelling illegaal verblijf

Het is positief dat de novelle voorstelt dat hulpverlening aan mensen die irregulier in Nederland verblijven niet strafbaar zal zijn. Deze voorgestelde aanpassing verandert echter niets aan het feit dat de strafbaarstelling illegaal verblijf nog steeds in het wetsvoorstel staat. Deze maatregel zal grote negatieve gevolgen hebben voor mensen die zonder papieren in Nederland verblijven, onder wie ongedocumenteerde slachtoffers van mensenhandel en sekswerkers. Het creëert een klimaat van uitsluiting en angst met als gevolg dat deze al onzichtbare groep mensen nog meer uit beeld verdwijnt voor zorg en hulpverlening. Bovendien zullen ongedocumenteerde personen die getuige zijn van uitbuiting of andere misdrijven minder bereid zijn om misdrijven bij derden (politie, hulpverlening) aan te kaarten. De angst om opgepakt, beboet of uitgezet te worden zal daarvoor te groot zijn.

Slachtoffers mensenhandel nog kwetsbaarder

Bij slachtoffers van mensenhandel die ongedocumenteerd in Nederland verblijven zien wij dat zij vanwege angst voor detentie/uitzetting geen aangifte durven te doen van mensenhandel. Deze drempel zal alleen maar hoger worden bij strafbaarstelling van irregulier verblijf. Onze inzet samen met ketenpartners de afgelopen jaren, om te investeren in het verhogen van de meldingsbereidheid bij slachtoffers en vanuit opsporingsdiensten te komen tot vervolging van mensenhandelaren, gaat hiermee helemaal verloren. In plaats van slachtoffers van mensenhandel te beschermen – een internationale verplichting – worden zij gecriminaliseerd en krijgen uitbuiters vrij spel.

We weten dat de beperkte toegang tot recht en zorg een van de grootste risicofactoren is die migranten kwetsbaar maakt voor uitbuiting. Mensenhandelaren zullen nog meer dan nu gebruik maken van de gemarginaliseerde positie van ongedocumenteerde mensen, waardoor hun kwetsbaarheid toeneemt. Daarmee kan aan de ondermijnende criminaliteit onbewust een impuls gegeven worden en de mate, duur en hoeveelheid van slachtofferschap onbedoeld versterkt worden. Het wordt voor tussenpersonen, malafide werkgevers en uitzendbureaus nog makkelijker om controle te krijgen en te houden over kwetsbare mensen. Uitbuiters gebruiken de angst van slachtoffers om opgepakt en uitgezet te worden al om hen in de uitbuitingsituatie te houden en de strafbaarstelling van illegaal verblijf speelt ze in de kaart.

Ongedocumenteerde sekswerkers nog onzichtbaarder

Voor ongedocumenteerde sekswerkers geldt dat zij nog meer gedwongen worden tot onzichtbaarheid dan nu al het geval is. We zien nu al dat zij op minder zichtbare en vaak onveilige werkplekken werken. Ze richten zich minder snel tot hulp en gezondheidszorg, uit vrees om bekend te worden met uitzetting als gevolg. Strafbaarstelling maakt het voor hen nog onmogelijker om aangifte te doen van bijvoorbeeld geweld, uitbuiting of misbruik. Hierdoor worden mensen nog kwetsbaarder voor mensenhandel en andere vormen van geweld. Met betrekking tot de publieke gezondheid voorzien wij ook risico's. Ongedocumenteerde sekswerkers zullen terughoudender zijn om zich te laten testen op soa's of om andere medische zorg te zoeken, waardoor ziekten later worden gediagnosticeerd, verder verspreiden en deze sekswerkers geen toegang tot medicatie hebben. De strafbaarstelling van illegaliteit maakt ongedocumenteerde sekswerkers ook kwetsbaar voor chantage, bijvoorbeeld om onveilige seks te hebben.

Strafbaarstelling leidt niet tot vertrek

De strafbaarstelling van illegaal verblijf zal er niet toe leiden dat mensen weggaan. Waar het wel toe leidt is dat mensen nog meer worden uitgesloten van hun toegang tot zorg en kwetsbaarder worden voor uitbuiting.

Wij vragen u dan ook met klem om de wet in de huidige vorm niet te aanvaarden.

Mocht u naar aanleiding van deze bijdrage vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met 5.1.2.e beleidsmedewerker SHOP, via email (5.1.2.e [@shop-den Haag.nl](mailto:5.1.2.e@shop-den Haag.nl)) of telefoon 5.1.2.e).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Maria Scali
Directeur-bestuurder SHOP